

ᠤᠯᠤᠰ ᠤᠨ ᠤᠪᠣᠭ

z u y s t u

Իրանական պէնէր սրբաբը պիր տէ փաղլզը քը :
 Էքը տէ ֆը Իրան պէնէր տէ փաղաւն : « 2 »
 Էնէ տէ փա Իրան պէնէր տէ փաղաւն : « 4 »
 Իւն տէ փաւան դէւան օւան, վէ զայն տ օւան
 Իրանաթ Իրնա սպըն Բաղլըրը օլուն ր :
 Տաշադարան կէլէն մէքմ լաղ զէ Իրանաթ ր քաւ
 Թա մաւարի ֆինի, կէ տաւ քէն վրէլըք տըր :

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840.

ՎԷ ՄԷՎԱՅԸ ԴԱՖԻԱՅԸ ՍԱՅԻՐԷՅԷ ՄԻԻԹԱԱԼԻԳ ԴԱԶԻԹԱ

ԻԼՍՆԸ ՄԾԻՍՈՒՄ

Քէզդիւք Հէր քիսին քի զուէթա-
որ վաղթ ու սահաթիխնէ եւտինէ
վաղը օլնայօր խէ, Պէյօղըւ աօղլու
եօղտն Շարք. թէվթիօտունուն իւսթ
դաւթնտաք քեպիս վէ 192 նուսէրօ
իլէ մուրադգամ մաթնտաքիլաք խա-
պէր վերսէլքիսին բեհա խտրիգ :

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ULFULES.

Բաբա հաղորթ էր ինին լայն լսմ էլիք ի լանը
յէ Բրուսիա Տէվիթի:

(1164 իւնիսի նուսէ րօտան, պատգՅէ
դէ լսի/թ տմ)

Հալ սրու քի սրու տէտիլմիդին
մուղայիլի օլսրադ Մէնլիսի ումումի-

“ 1870 թայրիւ 27 տէ Գօրէնորօն
տանն Բրօզէնտիալ Ղազէ[ժաոր չէյլէ
Կազար :

“Բժմատաւ ինձ իմա խտնէ փխտօ՝ պտանն Ուսումնի մէծ իսի, չուսն վա՝ գրմը պարտաւ ուսմութեւ բոլոր խելոյն վէ ճիտմանէյէ վէ Տէպէթ իւէ փիլիսոսա պէյնիստէ օրան միւսնտէ պաթմա տա յիւր պաղը մէսէլ՝ Լէրէ մէշգուէ օլ՝ աղադ տա տրք ։ վէ պու Մէճալիսն դարարը լարընանն նաշիլ, պիւր թաղամ զիլն ու ու դալլըր զուհուրա կէլիպ, պաղը լարընընէ էփքեաղը թմահրիդ օլտու զուհաանն, Յարմատ տէպէթ ի տալիս քէնտի դապանէյնիսն ալէյնիստէ օրան պիւր թաղամ նըղաւաթըն քէնտի տէպէթ ի թարափընտանն դապուլ օլտու միյաճաղը Բարա ճաղըթ ի լէրէնէ ի թալլարաթը մո ճիւսմէ հալէ փէյնա ու իփատէ իյլէմիշ տիւր ։ Պէշյէճնէ կէրէք Լարօրա տէպէթ ի լէրէն նըղաւաթըն շէրիաղը ճաղ զընտա մուղիւր օրան մէվատա վէ կէրէք կիւրուհու բուհանէյէ էնիւ թահթընտա պուլունմաղը մատ տէպէ, ֆիլիլէն մէվղըյի ինրայէ գոնօւրաղը տրք ։ վէ էկէր պուլէն րէրէնի կէպիլիպ զապալանէյն ու էսաս շայտա ֆիլիլէն ինրայէ գոնօւրաղը օլպայուր, օ հալտէ հիւքիւմէթ ինն տալիս հիշ պիւր զուտրէթ վէ թէէսիւր ի դալլապոճաղտը, վէ կիւրուհու ճիտմանէյնիսն տալիս փիլիսոսանն թայէն վէ իհասն ի թալիս սէրպէսթիէթ տէն մատաւա պիւր սէրպէսթիէթ ի օլմիյաճաղտը վէ խուսուտիլլէն, քեսաֆֆէյի հուգուպ վէ իսէ պալանէյն բուհան թայիֆէսիննէն էլինտէ օլաւաղտըն վէ շայտա, էկէր Բարանն լայէխ թէլլիլ իլան օլպայուր, օլ վաղըթ կէրէք հիւքիւմէթի ճիտմանէյն վէ կէրէք քիւմէթի բուհանէյնէ Խալլըրը փիլիսոսանն՝ էլինտէ տէյիլ, հաթթմա փիլիսոս ընէլիսինն էլինտէ պաղաճաղտ ։ իշլէթ Բարա ճաղըթ ի լէրէն, մէգըիւր զապալանիս վէ նոգա Կոթիս Լարտաւա

“Գեաղքի Մէջիտի ումուր, իմ.
 թիֆադ. վէ մուհապլէթ աղբըլս
 մէմուր օլարադ, Գիլիստ իլէ տէվլէթ
 պէյիմտէ վաղը օլսն միւնստպաթը
 ալթիւսթ իտէն թէքլիֆլէրլէնի պէք
 թարաֆ իմսէ . . .”

“ Երևէ ոչնէյի մէղքիւրէտէ վէ
Մայիս այնատ Գօրբէսըծնատնո Ռքօ-
վէնիալ զարգէթատը շո. վէճհ իւէ պէ-
յան իյլէմիյ տիր :

“Պեր լծարաֆտան զրահատ տէ՛վ-
լէթի Բաբա հաղորէ՛թլէրինն նէգա՛հ-
նէ լծալ՛մովն կէ՛նտտերիպ, Մէ՛հրիսի
ուռնւմի լծարաֆընտան լ-Բորքատա
պուրունան տիւ՛վիք ոխտի՛թլիֆննն
գալտինիյն ճիտմանէնո՛ննէ մուղա-
լեր պիր լծաղմո՛ր նապէ՛հա դարարէր
վուղու պուրժամասընը իխիմար ի՛ծ-
տիյի սըրատա, տիկէր լծբաֆտան
տալիս Շըհալէ Ֆէլանեսա պիր էլլի վա
սէթապըլէ գալտինալ Անի՛մանէլլիյէ
պիր լէքի՛նուպ կէ՛նտտէրէք, տէ՛վ-
լէթ ալէ՛րհիտա՛ պիր լծաղմո՛ր նրդա-
նալմըն իլան օրունմամասընը իխի՛մար
խտէր խտի՛

“Հայ պուքի, կէրէք տւիղէկ միւսթէկէֆէշին ինթարաթ ու իֆատտով վէ կէրէք Յլաման վիսոփայօւ լարընն պու խոտուտա իպրազ իթ տէրլէրի մուսաթֆէթին պլը ֆայլտաթի ուլմաթը. չիւրթի ճկօրկիթէր քէնոթի բըրաշարը վատէթասըյէ մէշը. բիւր ինթարաթ ու իֆատտով վէ մուսաթֆէթի Մէճլիսի աւմուփտէ թէք միլէն բնատ ինթարը, վէ բարա հաղըթթէրնին լայէկմիլիլնին իլան խաշէր կլւրու հու ճիւմանի իլէ քլիսապէ, յիւնաթ միւնաղապյը մէնհուտէ վէ մուղլըրէյէ սէպալիթի վերտիլըրը:

“Պոե Էնանտե, Բրուսիա տեվէ-
թի, Ֆրանսա իւլ մուհարէպէ իթմէք-
տէ օլտուրանտան, պիթ թապի քլի-
սա հազ զընտա սպզը կէնա մի թա-
լաթմտա վէ միսպահասթմտա պու-
նուստոյա վազ թ ու միսաստէթի
եօրլուտու, հալ պու. քի մուհարէպէ-
նէն իթիթաթլուսան ոօղա, Բլուսիա
հի. քիմէթի քէնաի նազար թիղդա-
թի ընը Գաթթիղ. քիլիստա իւզբինէ

տէօնախմբախմբ :

« Խոնր ահալալը հաղորդէյէ աղաղ
րէն , հիւրբուձմէ՛ք քննաթիւթաբարձր
տան պիլը լժեալիլը խթիմաղ իժմէ՛
լիլաթի , մէ իշմէ ումուրու րու հանդի
նէ զարթիժնաէ դաժժօլիլ լէրուէն աղա
ղալուաւնամաւորը հար իլլէտա՛ն քի պա
թուստաւաւ կիւղէյն սոնը լժեալաւիլիլ

« Գրեթե թեպետ ամբողջովին զոհվել է իր օրերը և իր ժամերը Միսհիբյան զենամթերքի փորձարկմանը և թվարկմանը, որի համար 1871 թվականի մայիսի 26-ին Միսհիբյանը զոհվեց իր օրերի և իր ժամերի վերջին օրը և իր ժամը »:

Էլիվելա. — Պեր թարգմտան, կե-
ջնն ունն Բամաս ինթիմա իտն Սեճ
իտի ումուվինն դարպլէրի իլէ, Հի-
քիւմէթ վէ Բիլիւսա պէյնիտէ ճար-
օլան միւնստէպաթ վէ րապրժանր
դարպաթիտէ օրմարնտան, վէ աիկէր
թարպիտան դաթօյիք էհալիսի իւնն
տէ զուհուրա կէթնն ինթիմա վէ դիլ-
ու գալլէրաթն, տէվլէթ էճալուր օլ-
մուշ աուր, կէրէք դաթօյիդէրնն իշ-
լէրի հադգընտա չիտիլէ տէկին սու-
լումսուգու թարիգտէն շաշմանդ,
վէ կէրէք հուգուգու ումուվինն
թէքմիլէն վէ միւսթադիլէն մուհա-
ֆազա վէ վիդայէ ինթէք իչիւն, լա-
պլլէ վէճէ իւզլէն օլիք հարաքէթմէ
դուլունիդա . . . »

“ Սանդիկէն. — Բրուսիա տէլէթի
Բոմաստ իճթիմա խտէն Ուումուրի մէճ
լիսին վերտոյի նիզամնըզ գարարլէրի
կէօրէնք, պու գարարլէրին իւլլու
տէ Տէւլէթ իւլ Բիլիսանն, միւնաս
պովը հազգընտա մուղլիւ օրոճադը
նը Բիւրաթիլ Ծէրիֆէ պիւտօրմըզ վէ
ննին նազարը տիլգաթմընը տալլէթ
իթմիւ տիւր, ղէ տէլէթիմ Բոմաս
իւ պու իսթարաթ վէ իֆատաթմէ
վէլա Բիլիսանն վէ Բարա հազըթ
լէրինին մէնֆատթը իւլն օլմաւ տըր
լիւնքի Բրուսիա հիւքլմէթի, զիյա
տէ Բիլիսա հազգընտա զարարլը պա
թ թէճիլքէլէրին միւլահատէ օրու
տուզընտա քննիս վաճիլքէի իլլիլ
դարընճա, Բոմաս պիւլլիւտսլէնտն
սօղրա, ղէնախի, Էկէր պու թէճիլ
քէլէրին մէնաթիլլի տէլլէթէ մուղլիւր
օլտուզումու կէօրա, զանունէն վէ
նիլգամէն օլ թէճիլքէլէրին Էօնլիւն
ալարլիլը, վէ շտէտ լազըն օլա,
Բիւրաթիլ Ծէրիֆին իւ պու նազընճա
հազգընտթմընտա, Բիլիս իւլ Բրու
սիա տէլլէթի պէնիլիտէ ճարի օան

միւնաստեպաթը աստիճանէ վէ բապը-
թայը հասնէնին, պու գատար վա-
զըթ աղը խալմալ օլմամը իքէն, իլէ-
րուտէ պիղղարուր խալմալ վէ ֆէսխ
օլունաճաղընը Բօմայա աղնատապիլիք:

“ Հալ պու քի, հէր նէ գատար
Բրուսիա տէվլէթի մէղքիւր իֆա-
տաթ ու պէյանաթը պիւրթիւն իսէ
տէ, ֆաղաթ կէրէք Բաբա հաղըթ-
լէրի, վէ կէրէք ֆիւրսի Ծէրիֆ պու
իֆատաթ ու պէյանաթը պիւր շէյ Եւ-
րինէ պիւր գոյմամը շաղ աղը, վէ քէն-
աի պիւրթիւնաթէն շաղաղալ պիւր
թաղըմ մուղլըր վէ թէնլիքէրի գա-
րարար վէրթիլէր տիւր քի, ֆիւրթաղը
մէմուլլէրինաթէն Եվլէ մուհասնաթը-
նը կէօրմիւլլէր տիւր: ”

“ Սալիսէն. — Բաբա հաղըթլէ-
րինին լայէթիլէր իլանը, Գաթիւք
Էհալիսինաթէն իհասալիյն վէ ալամ
կիւրուհու պէյնիստէ ալիյմ գիլլ ու
զալլէրէ սէպէպիլէթ վէրմիւլ տիւր, վէ
պուրուսն նէթիլէրի տախի կէրէք
գաթիւք ֆիւրթաղալարըն ալիլէթ ի-
լէ միւնաստեպաթընաթ վէ կէրէք
Տէվլէթին թափմը նէղաթթիլնաթ պու-
լունան Գաթիւք մէթիլէպիլլինաթ ֆի-
լիլէն միւշահատէ օլունաղաթա աղը:
Հիւնքի մուղլիլիքիւր Եւրի աղալիսի
տիւրթիլէր թալիմ իլմէյէրէք, քէնաի
հուգուղ լարընըն մուհաֆաղաթը իլիւն
տէվլէթին հիւսայէթիլի թալէպ իլմ-
մէտէ տիւրէր: ”

“ Իմաի հիւքիւմէթ, իշպու միւշ-
քիլաթը հաղըրէրի կէօրէրէք, հու-
ղուղու ումուլլէրի մուհաֆաղաթ իլմ-
մէք շարթըլա պիւրթաթ պիւր հալտէ
պուլունաթը քէնաիլն թէնաիլ իլլէ-
տի, վէ պու Էֆքեաթը ֆիլիլէ կէթիւր-
մէք վէ խարիճտէն տախի քէնաի պի-
լաթաֆիլլընըն թանընաթը իլիւն
թալիլէթ օլ անէ տէկին Մէղահիլլ նէղա-
րէթիլնաթ պուլունան պաղա պաղա
րուհանի խաղըթիլի գալտըրըպ, ան-
լէրին Եւրինէ գաթիլլէրիլն ումու-
րու րուհանիլէրի իլիւն Եալընըղ
պիւր խաղըթ թէնլէր իլմիւլ տիւր: Դա-
սըլ քի ալտիք, Եւրին թէքթիւրիլէն
տէրիլ, հիւքիւմէթ պու թէտալիլի
խալմալ իլմէսինաթ, միւրաթա, պիւր
պիւրթիլլէրինաթն թէքթիլ օլունան ի-

քի գաթիլլէր քիլիսալարը հաղըրէնաթ
տախի տալիլնաթ վէ պիլթարաֆանէ
հարաթէթ իսէրէք, մէնաֆիլի տէվ-
լէթի վէ հուղ ուղու ումուլլէրի հէֆիլ
ու վիւղայէ իլմէք իտի: ”

“ Եւրին 1871 օգոստոս 2 տէ, հիւ-
քիւմէթ, Մէնլիսի ումուլլէրին թալի-
մաթը ճէտիլտէսի հաղըրէնաթ քէնաի-
նին նէ թարղ հարաթէթ իւղըն պու-
լունաճաղընը թէքթիլնաթ իլան իլմիւլ
տիւր քի, Գօրէսթօնաթն Բրուսիալ
ղաղթիլաթընաթ շու վէճէ իլէ Եաղըլը
աղը: ”

“ . . . Վաղաթ Բօմատա թէնճէմ
միւ իտէն Մէնլիսի ումուլլէրին գա-
րարարը ալէյհինաթ պիլիւք իհիլի-
րաղլար վուգու պուլաղաթա իսէտէ,
Հալ պու քի Բրուսիա հիւքիւմէթի
գատիլտէն պէրու իլմիլաղ իլմիլի
գալիտէ վէ գանուսն մուհիլլինաթ, Գա-
թիլլէրէրին մէղհէպ սէրպէթիլլէրին
ալիւ մուլալիլիլէթ իլմիլէրի տիւր վէ
իլմէթ, Բրուսիա հիւքիւմէթի հիւ-
պիւր ֆիւրթաղաթ, հիւ պիւր րուհա-
նա, վէ հալալ հիւ պիւր մուլլիլմէ
Մէնլիսի ումուլլէրին թալիլաթընըն
իլմիլէրին ալէպիլ տիւր, վէ ալէպիլ
ճաղաթ պուլունաթ իլէ պէրապիլլ, Մէն-
լիսի մէղքիւրուսն գալտըրընը գա-
պուլ իսէպիլլէն մուլլիլլէր ալէյհինաթ
ճէպը ու թէտապիլի շէտիլտէտէ պու-
լունաթ, վէ պուլունաթա, վէ Մէն-
լիսի մէղքիւրէ թալիլաթընըն Եւրի
պիւր մէղհէպ գալիտէն իտիլիլնէ,
վէ պու թալիլաթընը գաթիլլէր ֆիլի-
սաթը իլէ Տէվլէթ պէյնիստէ ճարի օ-
լուն րաղթիլա հաղըրէնաթ պիւր թա-
տիլաթ օլունաթընաթ, հիւքիւմէթ պիւ-
ղաթ քէնաիլի գանալլ իլէն, չիմաի
գալըպ, մէղքիւր թալիլաթը իլան
իլմիլէրինէրէ “ պու թալիլաթը գա-
պուլ վէ իլան իսէպիլլէրի, ալէպի-
լէք ճէպը վէ թաղիլիլ Իտէմէթ, վէ
իլմէք իսթիլմէթ: ”

“ Մէղհէպիլլ չիւր թուրտան ֆիլլան-
ճաթընը շու Եալաթ պու թարղ գա-
պուլ իտիլ իլմիլէք, հիւքիւմէթի
րաճի պիւր շէյ տէյիլ տիւր, վէ հիւ-
քիւմէթ պարաղըր քի հէր Գաթիլլէր
քէնաի գաթիլի վէ մէղհէպ սէրպէթ
թիլլէրի իլթաղաթընաթ գապուլ իլմ-

սին վէ Եալաթ իլմիլէր, Եվլէրիլ քի
պու թալիլաթ Տէվլէթ իլէ ֆիլիսա
պէյնիստէ ճարի օլան միւնաստեպաթ
վէ րաղթիլա հաղըրէնաթ մուղլըր օլ-
մասըն . . . ”

“ Փիւրթաղաթ, իլմիլաթ իլմ-
տիլլէրի իլթ թէտապիլլէրին թէնլիլ
սաթիլ օլունաթընաթ կէօրէրէք, միւլթ-
լէթիլլէր Միւնաթա իմրէրաթիլլ օլունաթ
պիւր չիքեպիլլէրինաթ արղ ու թաղաթիլ
իլլէտիլլէր, “ վէ ճէվալ օլմաղ իւղըն,
1871 հոկտեմբեր 18 տէ ալիլտէքի
նաթիլի իմրէրաթիլլի գապուլ իլլէ-
տիլլէր: ”

“ Մալիւմ տիւր քի, չիմաիլլէ տէկին
Բրուսիաթա, ֆիլիսա իլէ Տէվլէթ պիլ-
նինաթ ճարի օլան միւնաստեպաթ վէ
րաղթիլա, աստիճանէ վէ մէմուսն օլա-
ճաղ ուրիլթիլա օլմուշ սաթ: Իմաի,
Եվլէր ֆիլլաթը պու կիւնքի կիւն Գա-
թիլլէր ֆիլիսաթը իլիլնաթ պիւր թաղըմ
հալլէր վուգու պուլաթ, պուլլէր մէղ-
քիւր րաղթիլաթը հասնէնլի վէ միւ-
նաստեպաթը աստիճանէ իլիլալ իլմէք
թէտապիլլնաթ իսէթի, պէնիլմ պէթիլլէ
մէղհէպ մէսէթիլլէրին հիւքիւմ իտէմէք
գաթաթը գուպիլլէրի Եօթ տաթը գանն
Իտէրիլմ: ”

“ Պէնիլմ հիւքիւմէթ իլմին հիւքիւմ
ու զալլէր իլմի, հիւքիւմէթը ճիւմանիլ
իլլէ, հիւքիւմէթը րուհանիլլէ պէյ-
նինաթ վաղի օլան միւնաստեպաթ վէ գա-
ղալարը թալիլիլ տաղիլթ ու հաղ-
գանիլլէրին միւնաստեպիլ իլմէք տիւր: ”
Գատէհու, հալմէթիլլ Իմրէրա-
թիլլ հաղըրէրիլլէր շու վէճէ իլէ իլա-
վէ իլմիլ իտի: ”

“ Պէն, պիւր վաղըթ Եանի Բրու-
սիա գալլիլլէրի վէմանընաթ վուգու
պուլուն իլմիլաթը միլլիլէրէ, նաթիւ-
սալիս օլան Գաթիլլէր քիլիսաթը Եա-
սը միւհիլլէրինաթ, պու տէֆա Միւ-
մանաթա թէնլէր օլունաթ նիլալիլա-
մէյիլ միլլիլլէրի ճէտիլտէտէն սօղրա,
Կէրէք մէնաֆիլի Եվլիլլիլ Բօլիլիլի-
լէյէ, վէ կէրէք մէմալիլլէրին ասալիլլ
հալլէր մուլլիլ օլունաթը լարընը մէ-
մուլ իտէր իտիլմ: վէ իմրէրաթիլլ
ղուն իլանը ղէմանընաթ Բաբա հաղ-
րէթիլլէրինաթ պիլղաթը քէնաի տէսթի
իլ Եաղըպ պանա իրաթ իլմիլիլ թէպ-

րիքնաթ, վէ միւշարիլլէրին օլ վա-
զըթ հաղըրէնաթ իպրաղ իլմիլիլ մու-
հապիլլէր նըղանիլլէրի, մէղքիւր իւ-
միլիլ օլալիլմաթ քէթլէնաթիլլէր պիւր
վասթիլա օլմուշար աղը: ճաղաթ
շալէտ իլ պու իւմիլաթ ֆիլիլէն իմրա
տախի օլաղաթ, Եւրին պէն, չիմաիլլէ
տէկին օլունաթը կիլիլ պուլունաթ պէթ-
լէ տալիլ մէմալիլլէրինաթ գալիլլէր ու
հուգուգա մուլաթիլլէր մէղհէպ սէր-
պէթիլլէրինաթ իպրաթը վէ տէվաթը ի-
չիւն հիւքիւմ լաղըլիլ գալման տիւրիլ
իլմէթիլլէրիլմ: ”

“ Պուլունաթ պաղաթ, 1871 Նոյեմ-
բեր 23 տէ, մէղահիլլ նաղըրը Տը
Միւհիլլէրին, տէրուլլինաթ նաթիլլէր
Բէրաթիլլ իլլէ Գօլթնըն սէրիլիլաթ օ-
լունաթ Եաղըրը պիւր մէթիլլաթա,
հիւքիւմէթին նէ սէպէպէ մէպիլ իլ
պու միւնաստեպաթ միւտալիլլէր իլմէ-
տիլլիլլի, վէ վաթիլիլ մէնլիլիլին
գալալարընը թանընաթը քէնաիլլէ-
րինի Գաթիլլէր տաթ իտէն թէպաթա-
սընա տալիլ հիւսայէթ իտէրէք, հու-
ղուղու ամմէյէ մուլաթիլլ սուրէթ-
աթ հարաթէթ իլմիլ օլունաթընաթ
շու վէճէ իլլէ թաֆալիլ իլլէմիլ տիւր: ”

“ Իլիլէր, գաթիլ Փաղիլանիլլէրին
ղին իլթարը իլլէրէ, Եանի, ֆիլիսաթը
գատիլմ թալիլաթը մուհիլլէրինաթ,
քէնաիլլէրի ֆիլիլաթը Բաբա հաղ-
րէթիլլէր իլլէ միւլթիլլէրիլ օլաղաթ լա-
լիլլէրիլլէր թէնլէր իլմիլլէրիլ հալտէ,
վէ տիլլէր թալիլաթաթն 1870 յուլիս
10 տա իլան օլունաթ շարթիլլաթ վա-
սէթիլլէր, Բաբա հաղըրէրիլլէրին
գալալարընը, հէր հալտէ Եաղըլաթ
օլունաթը հալտէ, պիլլ տէ մէղըն
տէլլէրիլլէր սօրմայա քի, 1870 յուլիս
18 շարթիլլաթիլլէրին Եվլէ Բաբա
հաղըրէրիլլէրին լայէթիլլէրիլլէր
Իմիլաթըն միւշարիլլէրին շալիլլէրիլլէր
թալիլաթըն միւշարիլլէրին իսթիլլէրիլլէր
թալիլաթը մի օլունաթ: վէ պիլլաթն ա-
լէյ գաթիլլէր քիլիսաթընըն ալիլ թա-
լիլաթը ալէյհինաթ Եւրին պիւր մէղ-
հէպ գալիլաթիլմ իլմէթիլ օլունաթա-
թիլլէրին օլ ալիլ թալիլաթընը քի
Կէրէք սիլլ վէ կէրէք սէպէթիլլէր Գ
տէ մուհարէր թաղալիլլիլ սիլլալաթն
լար գապուլ իլմիլ տիւրէր: ”

ԲԱՐԻՍ ՊԱԹԱԳՀԱՆԵԼԵՐԻ

(1164 իւնիսի նումբրոսան պաղիլլէ:)

— Պէնիլմ պու տէտիլլէրիլմ սիլլին
հաղըրէնաթ ֆէնա տէյիլ տիւր, հաթ-
թա պէն սիլլէ հաղը վէրմէքթիլլիլմ:

— Հաղըրէնաթ պիւր թաղըմ չիւր-
հէթիլլէր վաղըմաթ, վէ պէնի գապա-
հաթ ուհիլիլ տաթ իլմէք, պանա
հաղը վիլլմէք միւ տիւր: ”

Պու լաղըրաթընաթ սօղրա իլ-
տէն աղաղը ալլունաթ առէմ օմուղա-
րընը Եօթարը գալտըրաթա: ”

— Սիլլիլ շու լաղըրաթը պիւր
թալիլաթ իտէրիլ, չիւնքի պուլունաթը
նէ մանէաթը վար աղը, վէ նէ տախի
տէյէրի . . . պէն Եալընըղ քէնաի
Էֆքեաթըն սիլլէ պէյան իլմիլլէրինաթ,
սիլլ քէտիլլէրինաթ քէնաիլիլ . . . վա-
ղաթ պու սիլլէ գապալաթ վէ հաղ-
գանիլլէրին մուղալիլ իսէ տէ, ֆա-
ղաթ պանա րաճի պիւր շէյ տէյիլ
տիւր: Իմաի պէն ալլըրէ սիլլին Եա-
լարընըղա վաղըթ օլմաղ իսթիլլէրին
վէ մասաթ քի սիլլ տալիլ քէնաի Եա-
լարընըղ կիլլիլ սաղլաթաթ իսթիլլէր:

սիլլիլ, Եօթ օլունաթը հալտէ, պիւր
տալիլ օլ իտաթա հաղըրէնաթ սէօհ-
պէթ իլմիլլէր, տալլիլլէր իլլէ մէշ-
ղուլ օլալլմ:

Պատէհու տէլիլաթը քէնաիլլէր
ղաթէթ վէ ինաթիլլէրիլլէր,

— Միւսիլ տէտի, հէր նէ գա-
տար պէն քէնաի Եալարընը սիլլէր
կիլլէրէք իսթիլլէրաթ իսէ տէ, ֆա-
ղաթ իլլէրուտէ սիլլին պիւր թաղըմ
նապէնաթ վէտիլլէրէր ղալիլ օլա-
ճաղընընը տէր իսթիլլէր իտէրէք պու
հալիլն Էօթիլլէր չիմաիլլէրինաթ ալլաթ իս-
թիլլէր: վէ պիլլա հիւքիւմ սիլլէ շու
նու պէյան իտէրիլ քի, քէնաի քէն-
աիլլ Էօթիլլէրինաթ գատար ճէպիլլէր
իլմիլլէրին պիլլիլլէր սէպէպիլ ղալու-
րէթ վէ սէֆալլէր իտիլլէր:

— Չարուրէթ վէ սէֆալլէր միւ,
թէքթիլլէր իլմիլ թէնաիլլէր մէն-
հուլ իլլէ ալլալա տալլմ:

— Իլլիլլէր, վէ հաթթա օլ տէրէ-
ճէ ղալուրէր վէ սէֆալլէր քի, Ե-
կէր պու կիւնքի կիւն թաղաթընաթը
ղուրչունաթ իլլէ Էօթիլլէրին օլունաթ,
չիւպիլլէր Եալընըն սաղլաթաթ Էօթ-
իլլէր: Պուլունաթ պիւր սաղլաթ պիւր շէյ
օլունաթընաթ սիլլին շու թալիլաթ
պիլլիլլէրին նէրաթն նէաթ իլմիլլէրին
աղիլաթաթաթաթաթ:

— Պէնիլմ թալիլաթը շու քի,
կիլլիլլէրիլլէր Եալաթաթն, սիլլիլ ղէնիլլէր
պիլլիլ ղանն Եալաթաթաթ:

— Ճաղաթ պիւր տալլիլն Եյու-
վէ Եա քէթիլլէր հալլի կիլլալիլ Ելլի-
սէտէն աղիլաթընաթ: ”

— Վաղաթ Եօթ ամմա . Փաղաթ
Բալիլա կիլլիլ պիւր շէյիլլէր տալիլաթ
լըղաթն առէմ Էօթիլլէր: ”

— Իլլիլլէր պէնի կէօրիլլէր, Բա-
րիստէ ալլըրաթն առէմ Էօթիլլէրին
թէնլէրին օլունաթ: ”

— Չիւնքի Եկէր պիւր առէմ հէր
հալտէ Բաբա գալաթաթ իսթիլլէր իսէ,
Բէք չօթ թէտապիլլէր պուլապիլլիլ:

— Պու թէտապիլլէրի պէն Եա
պուլունաթը, վէ Եալաթ պուլունաթ
իսէ տէ, գուլլաթաթ իսթիլլէրին:

— Ճաղաթ իսթիլլէրինաթ Բալլըր
շու լաղըրաթը պիւր թալիլաթ իտէ-
րիլմ:

— Իլլիլլէր, Եվլիլլէր, պուլունաթ
գալիլլաթաթ սիլլա թէտապիլլէրիլլիլ
տէ ունաթ մասաթընը: ”

— Եյ սիլլաթը նէրաթն պուլունա-
թը: ”

— Իմրէրաթիլլ կէնաիլլին կէնիլ
Շան Զիլիլլէր իսթիլլէր, օրաթա լուն-
թէն կէնաիլլէրին Եաղըն թիլլէրէ
ճիլլաթիլլէր իլլէրին իլլէրին:

— Էօթիլլէր իսթիլլէր կիլլիլլէր:

— Պիւր տէ կէօրին քէնաթընաթ
պիւր արաթա պուլաթ, պիլլիլլիլլէր
նիլլ նէ տէրէճէ մաղաթա կէնիլլ:

— Փիլլաթը տալլա պէն Եաթա պու
գատար Եօթ Ելլիլլաթը տալլա տէյիլ-
լիլմ: վէ իլլիլլէրաթ սիլլիլ կէնիլ-
տիլլէր վալ օլմաղ իլլիլ պէնիլմ ալա-
ղըմ իլլէ պիւր սաթիլլաթ ղիլաթա Ելլ-
րիլլաթիլլ լաղըմ կէնիլլէր տիւր: ”

Մուգատաթմ աղըր օլան առէմ
պուլաթաթաթաթ սօղրա, շարիլաթը
պաղաթա ղօթարաթ, Ելլիլլաթիլլէր պաղ-
լաթ: ”

Պէթիլլէր պու իլլիլ շալալաթ պիւր
աղ իլլէրու կիլլէր կիլլիլլէր, տէյիլ-
գանը արղաթընաթ տէնիլալ վէ մու-
ֆարաթ իսթիլլէրինաթ մուհալլէր պիւր
տալիլ ալթիլ նաղար իլմէրուտէ Բէքիլ
չալլըր չիմաիլլէրին իւղիլլէրինաթ կէ-
թիլլէր ղալըրը պիւր շէյ թէտապիլլէր
Էթիլլ վէ իսթիլլէրին սօղրա տէ-
նիլալ: ”

— Միւսիլ տէտի ղանն իտէրիլմ
ճըղաթընընը իլլէ պուլունաթաթաթաթ
մալաթաթ պարաթընընը: ”

— Իլլիլլէր Եվլիլլէր, ճէվալ Էթաթ
ճէպիլլէրին արաթընաթաթ, ճըղաթ
նըմը օրաթ պարաթընըմ, Փաղաթ
նաթընաթ կէօրէրաթիլլէր: վէ կի-

